

Миодраг Јовановић

Правна методологија и правна методика

Сажетак предавања

Page | 1

- Методологија је научна дисциплина која се бави одређењем и систематизацијом метода тј. одговарајућих начина за сазнавање предмета изучавања. Сходно томе, **правна методологија** је научна дисциплина која се бави методима сазнавања права и правних феномена (теоријским методима у најширем смислу). Истовремено, методологија права проучава и методе бављењем права у пракси (при стварању и примени права). То отвара питање односа методологије правне науке и правне праксе.

- **Пажња:** овакво разумевање правне методологије је карактеристично за нашу правну заједницу – у Немачкој се, нпр, под појмом *Juristische Methodenlehre* подрзаумева дисциплина која се бави техникама оправдавања правних (превасходно судских) одлука, па је у тесној вези са херменеутиком

- **Правна методика** је вештина тј. умеће (техника) истраживања и писања у праву и о праву. **Правнонаучна методика** је вештина тј. умеће (техника) истраживања и писања у правној науци о праву.

Кључна питања правнонаучне методике:

- Како одабрати тему? (лично интересовање, научна релевантност, адекватан обухват теме с обзиром на тип научног рада)
- Како формулисати наслов рада? (одговарајућа дужина, наслов мора кореспондирати са темом, научна атрактивност)
- Како прикупити грађу (правне изворе, литературу)? (одговарајуће базе прописа, сајтови без ограничења приступа, доступне агрегатне базе часописа или сајтови издавачких кућа, on-line и класично претраживање доступне библиотеке грађе)
- Како правити белешке о изворима и литератури? (коришћење доступних алатки у одговарајућим компјутерским програмима – обележавање текста, прављење коментара, исецање делова текста, коришћење посебних програма за писање научних дела, нпр. Scivener, традиционалан начин прављења белешки)
- Како направити план рада (поглавља, поднаслови)? (структура која прати тип научног рада, оквирни костур (дизајн) рада се стално мења и допуњује приликом писања рада)
- Који је значај сажетка (апстракт) и како га писати? (сажетак је за читаоца нека врста *teaser*-а – он треба да понуди довољно информација о томе шта га чека ако крене да чита цео рад, сажетак треба да одслика структуру рада)
- Технике писања рада (како и колико цитирати, шта сместити у главнину текста, а шта у фусноте)? (начини цитирања, парафразирање, захтев научне честитости)

→ **Како истраживати одабрану тему? Повратак на правну**

методологију

- Свака научна дисциплина, па тако и она која изучава право, има три кључна елемента: *предмет, метод(е) и скуп релевантних знања*. Отворено питање: у ком су међусобном односу ова три елемента?
- *О предмету истраживања* – право није ексклузиван предмет изучавања правних дисциплина! О праву пишу и филозофи и политиколози и социолози и економисти и антрополози и филолози. То у први план избацује питање методологије истраживања права од стране правника – постоји ли само један адекватан начин правнонаучног истраживања и у чему се он састоји; какав је однос са методама других научних дисциплина које проучавају право; да ли је тај метод ближи хуманистичким или природним наукама, итд.
- Одабир адекватног метода истраживања правног феномена зависи од претходног поимања права и од расположивих (али противречних!) знања о праву